

Sammendrag innspill – Område for søndagsåpne butikker

Næringsaktører

ByDriv

Søndagsåpne forretninger er en tjeneste som forbrukere og turister i våre dager forventer å kunne finne i et visst omfang i en by på Oslos størrelse. Våre naboland har omfattende søndagshandel, og i populære turistland for Norge, er man vant til å kunne finne en rekke forretninger som har søndagsåpent. Vårt mål er at forretninger som ønsker det skal få en anledning til å tilfredsstille kundenes ønsker om søndagsåpent. Vi ønsker en liberalisering velkommen, med forutberegnelighet for de næringsdrivende, deres kunder og ansatte. Vi støtter fullt ut at turist ikke alene kan bety tilreisende fra en annen kommune, region eller stat. Til støtte for dette syn vil vi vise til at innen en lang rekke arealrike kommuner i Norge, finnes det hytteområder innenfor kommunens grenser og der hyttene nesten utelukkende er eiet av innbyggere i kommunen, og ofte de som bor i kommunesentret. Begrepet «turist i egen by» er for Oslos del meget godt innarbeidet og i bruk i daglig tale.

Søndagsåpent oppleves å ha relevans for spørsmål av religiøs, kulturell og sosial karakter. Når det gjelder kulturelle og religiøse forhold er det blitt mer utbredt at hver enkelt tar stilling ut fra personlig overbevisning, men ikke lenger forventer at religiøse påbud man selv følger skal reguleres av myndighetene og pålegges andre. Når det gjelder arbeidstakere og søndagsåpent, er det allerede omfattende søndagsarbeid i Norge, og arbeidstakeres adgang til fri er regulert gjennom annen lovgiving enn lov om helligdagsfred.

Viktig mulighet for unge, personer med kortvarig eller usikker tilknytning til arbeidslivet og studenter.

Uheldig fra forbrukersynspunkt når mange fridager faller etter hverandre. Vil nevne det uholdbare i en situasjon der langt de fleste forretninger følger loven, mens enkelte deres konkurrenter holder åpent til glede for kundene og tjener penger.

Vurdering av områder

Det mest opplagte område for typisk turistområde er selvsagt området rundt Oslo S, er tilrettelagt for tilreisende både mht kollektivknutepunkt og mye hoteller.

Dersom Oslo City skal få adgang til å holde søndagsåpent oppstår noen problematiske avgrensninger i Stenersgata og opp mot Storgata og Gunerius, som har en inngang tvers over gaten fra Oslo City. Antar at det er mest lokale som benytter senteret.

Vår klare anbefaling er derfor at Byporten bør tillates på ha søndagsåpent. Butikkene gjenspeiler at de retter seg mot tilreisende eller folk som skal ut på reise, naturlig forlengelse av Oslo S.

Kvadraturen faller i samme kategori som Oslo S og Byporten. Her finnes riktignok noen flere boliger, men antallet er svært lite. Her ligger mange av Oslos fremste attraksjoner, både av nasjonal og regional karakter. Området har også utenriksfergeterminalen på Vippetangen, som benyttes av turister som skal til eller fra byen. I tillegg finnes her et meget stort antall hoteller. Antallet hotellsenger overgår langt antallet faste beboere. Kvadraturen har et særpreg i form av spesialforretninger og spesialtilbud som det finnes få av i regionen og i

Norge. Steen & Strøm og Glasmagasinet bør omfattes. Vi vil argumentere for at det naturlige skillet her går fra Byporten, opp Kirkeristen, og videre opp Grensen til Akersgata, slik at Glasmagasinet regnes til Stortorvet og får holde søndagsåpent. Dette vil også være et område som et enkelt å kommunisere til turister: Mellom Oslo S og Byporten og opp Grensen med hele Stortorvet og sør for Oslo S (Bjørvika).

Vi anser det derfor som viktig og riktig at den sentrale delen av Bjørvika (unntatt Sørengautstikkeren) får holde åpent på søndager. Antallet tilreisende er grundig dokumentert langt større enn de fastboende. Opera, Deichman og Munch.

Det som taler for å inkludere Grønland er også at det finnes mange hotellsenger i umiddelbar nærhet og at mange spesialforretninger her tiltrekker seg tilreisende fra andre deler av Østlandet. Det unike miljøet representerer et særpreg i nasjonal forstand. Men først og fremst er det et lokalt bymiljø der handelen først og fremst skjer fra de som bor på Grønland og Nedre Tøyen. Dersom man tillater søndagshandel på Grønland, oppstår en utfordring med avgrensning mot forretninger som ligger i Grønlandsleiret, Tøyengata og Nordbygata. Vår anbefaling er derfor at det ikke søkes om søndagsåpent på Grønland.

Tøyen og Gamlebyen, Hollenderkvartalene vil ut fra ovennevnte også naturlig falle utenfor vår anbefaling om søndagsåpent. Grensen bør gå i Kirkeristen, Grensen til Akersgata, og samt langs sporområdet Oslo S slik at Bjørvika får holde åpent søndager.

Nasjonalteatret stasjons umiddelbare nærhet med både tog, flytog, t-bane, trikk og busslinjer fortjener en egen behandling. Her finnes i umiddelbar nærhet et stort antall hoteller, og ingen faste beboere. Vårt forslag vil være at man tillater søndagsåpne forretninger fra Roald Amundsens gate, inkludert Fridtjof Nansens plass og i passasjen, samt i Olav Vs gate.

Oppsummering fra ByDriv: Vi mener Oslo kommune bør søke statsforvalteren om søndagsåpent som typisk turistområde for Oslo S, Bjørvika og hele Kvadraturen, samt det området som sogner til Nationalteatret stasjon, der begrunnelsen vil være faglig meget sterk. Vi mener det kan redusere mulighetene for en rask og enkel saksbehandling hos statsforvalteren dersom man søker omtrent hele det sentrale Oslos handelsområde.

Majorstuen & Bogstadveien Næringsforening

På vegne av Majorstuen & Bogstadveien Næringsforening som representerer over 220 handels- og serveringsbedrifter på Majorstuen, vil være med i det geografiske område for søndagsåpne butikker. Vi ønsker at Majorstuen skal bli mer en turistdestinasjon enn den er i dag og derfor vil vi ikke stå utenfor et evt. geografisk område for søndagsåpent, da det kan være konkurransevridende og negativt for vårt område.

Tilbakemeldinger fra 126 medlemmer viser at kun 14% ønsker søndagsåpent som skal gjelde for alle. 41% ønsker ikke søndagsåpne butikker og 44% sier JA til søndagsåpne butikker hvis butikkene selv kan velge om de vil ha åpnet eller ikke.

Majorstuen har få utenlandske turister, men en del norske og juli måned er den mest stille måneden for handelsstanden i dag. Vi har i dag åpnet tre søndager før jul, hvor kun en av disse er lønnsomme for butikkene.

Aurlien Bylivsutviklere (på vegne av Torginitiativet, Tøyen Torgforening, Tullinsamarbeidet mfl)

Anbefaling for videre vurderinger: Alternativ 3, med tillegg for Grünerløkka. Av de alternativene det bes om innspill på er mitt klare råd alternativ 3. Handlingsprogram for Økt

Byliv er et godt verktøy, i inndelingen av sentrum i soner og ulike områder med ulik karakter og egenart.

Tilbakemeldingene fra Tøyen-området er at det er svært godt besøkt på søndager, fra helt andre deler av byen, landet for øvrig, og fra andre land. Veggkunsten og Botanisk Hage er blant det som tiltrekker besøkende. Årsaken til at jeg også anbefaler å inkludere Grünerløkka er at dette er et område med egenart, karakter og attraktivitet som er tett knyttet til Oslo sentrum. Det er allerede en rekke aktører som holder åpent på søndager –rett eller galt –og som bidrar til at området oppleves som spennende å besøke for flere enn bare de som bor der. Oslo sentrums «origo» har de siste 10-15 årene flyttet seg gradvis østover, blant annet med etableringen av Bjørvika. Når Tøyen og Grønland er med, er det naturlig å også inkludere Grünerløkka.

Som allerede beskrevet av dere må vi se på turister med litt nye øyne. I tillegg til den kraftig økende internasjonale turismen til Oslo er det også sterkt økende besøk fra andre deler av Norge. Mange i Oslo rapporterer også om at besøket til de ulike delene av Oslo sentrum også er fra mange andre bydeler og kommuner som grenser til Oslo.

UFF Second Hand & Vintage

Vi har 2 lokaler i Oslo vi gjerne ønsker å holde søndagsåpne. Ett lokale vi snart åpner på Karl Johan og ett i Thorvald Meyers gate.

Grünerløkka kultur- og næringsforening

Våre medlemmer er positive til at vi får på plass en lovlig mulighet for søndagsåpne butikker. På søndager besøkes Løkka av turister gjennom hele året. Videre er vi populære blant tilreisende fra Norge og ellers i Oslo. Det oppleves derfor som klart at området definitivt kan defineres som typisk turiststed. Vårt turistkart er blant de mest populære hos Visit Oslo og på hotellene i byen, og vi har flere tusen som benytter vårt digitale kart hver måned.

Vi har gjennom de siste årene særlig hatt et fokus på de små og uavhengige butikkene i sidegatene, og greid å inkludere flere gater som nå blir besøkt av turister. Derfor legger vi med en skisse over området vi mener bør defineres i søknaden. Dette er viktig for å unngå konkurransevridning mellom de som ligger i de tradisjonelt definerte hovedgatene, og de som nå har etablert seg i sidegatene.

Området omfatter Vulkan, Markveien, Thorvald Meyers gate, Toftes gate – fra Sannergata og ned til Akerselva.

NHO Service og Handel og NHO Reiseliv

Regjeringen ønsker økt eksport av reiseliv–reiselivet har da behov for åpenhet. Ingen konkrete innspill til hvilke deler av byen som bør omfattes.

Medvirkningsrådene

Utvalget for flerkulturelle minoriteter

I utgangspunktet imot søndagsåpent. Dersom det skal utvides, er utvalgets mening at området begrenses mest mulig til enkelte gater- dvs. alternativ 1.

Bydeler

Gamle Oslo bydelsutvalg

1. Bydelsutvalget i Gamle Oslo mener søndagen skal være fridag for flest mulig, og ønsker ikke en utvidelse av søndagsåpne butikker.
2. Byrådet bruker særlig turisme som argument for forslaget som er sendt på høring. Det oppfatter bydelsutvalget i Gamle Oslo som et søkt argument. Det er neppe muligheten for å handle på søndager som trekker besøkende til Oslo og Norge. Problemet er dessuten også at cruiseturismen gir mange besøkende til Oslo som reelt sett legger igjen lite penger på land, og samtidig belaster infrastruktur og tilbud som vi i fellesskap betaler for. Det er en problemstilling som byrådet burde gripe fatt i.
3. Bydelsutvalget går ut fra at byrådet er innforstått med at de ikke vil få gjennomslag for sitt ønske om denne forsøksordningen gitt at dagens regjering har som mål å bevare søndagen som en dag for fritid, frivillighet og familieliv for flest mulig. Vi vil oppfordre det nye byrådet om å ikke bruke Oslo som en kulisse for politisk spill, men heller anvende tiden sin sammen med oss i bydelen på å løse Oslos reelle problemer.

Grünerløkka bydelsutvalg

Grünerløkka bydelsutvalg mener at konsekvensen ved søndagsåpne butikker ikke er tilstrekkelig utredet i oversendt materiale. Det foreligger heller ikke relevant informasjon om besøkstall/turisme fordelt på sentrum og tiliggende bydeler. Grünerløkka bydelsutvalg ber derfor om at byrådsavdelingen foreta en slik utredning før beslutning fattes.

Forslagsstiller har foreslått mulige tilnærminger til hvilke gater som skal defineres som turiststeder og som dermed er aktuelle for å holde åpent på søndager. Grünerløkka bydelsutvalg legger til grunn at serveringssteder har anledning til å holde åpent søndager og at områder med primært serveringsformål dermed er mindre viktige å definere inn i denne saken (for eksempel mathallen Vulkan). Skjenkeblekkspruten kan dermed gi et feil utgangspunkt for definisjon av handelsområder. Grünerløkka bydelsutvalg er av den oppfatning at Markveien og Thorvald Meyersgate, med tilhørende sidegater, bør vurderes som aktuelle områder for handel med turister.

Ut over hvilke gater som er aktuelle for søndagsåpne forretninger anser bydelen disse destinasjonene som aktuelle turiststeder: Vulkan, Popsenteret/Schous kulturbryggeri, Ankerbrua, Akerselva, Botanisk Hage/Tøyenparken, Birkelunden kulturmiljø, Rodeløkka småhusbebyggelse og minneparken Dette er et fint sted. Med en utvidet forståelse av turisme kan man også ta med Sofienbergparken, samt søndagsmarkedene ved Blå og Birkelunden.

Grünerløkka bydelsutvalg vil også stille seg negativ til det helhetlige forslaget fra forslagsstiller om søndagsåpne butikker i sentrum. Ved å åpne opp for at gitte områder får mulighet til å få dispensasjon vil dette føre til handelslekkasje, butikker som ikke har fått dispensasjon vil dermed få negative konsekvenser i form av tap i omsetning. Grünerløkka bydelsutvalg ønsker i hovedsak ikke å innføre søndagsåpne butikker, da dette vil gi negative samfunnsøkonomiske konsekvenser som tap av fritid og press fra arbeidsgiver til å jobbe på denne dagen. Videre vil dette ha ringvirkninger for andre deler av verdikjeden og ikke minst arbeidere i de ulike sektorene, som renholdere, transportarbeidere og lagerarbeidere. Ved innføring av søndagsåpne butikker vil også klimaavtrykket øke, i form av økt forbruk, transport av varer, energi/strøm til butikker og innbyggernes endringer i handlevaner. Dette kan også føre til at flere vil ta handleturen utenfra og inn mot sentrum grunnet søndagsåpne butikker og kjøpesentre. Potensielt vil det også føre til et større innrykk av biler i sentrumsområdet på søndager, som igjen fører til et økt utslipp.

Bydel St. Hanshaugen

Saken har vært luftet politisk. Politisk flertall i bydelsutvalget er imot at det søkes om søndagsåpne butikker, uavhengig av geografisk område av byen.